

ПЕДАГОГІКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	Природничі науки Математика та статистика
Спеціальність	104 Фізика та астрономія; 111 Математика
Освітня програма	ОПП Комп'ютерне моделювання фізичних процесів; Страхова та фінансова математика; Математичні та комп'ютерні методи в моделюванні динамічних систем
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	очна (денна) / дистанційна / змішана
Рік підготовки, семестр	4 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни, розподіл годин за аудиторними заняттями та самостійною роботою	4 кред. ЄКТС/120 годин лекції – 36 годин, семінарські – 36 годин, самостійна робота – 48 години
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік / модульна контрольна робота
Розклад занять	Лекції, семінарські заняття
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	https://psy.kpi.ua/vikladachi/

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Педагогіка» є важливою у системі гуманітарної підготовки майбутніх фахівців технічних спеціальностей та покликана сприяти оволодінню студентами теоретичними і практичними основами педагогічної науки, розвивати в них педагогічне мислення, навчити аналізувати педагогічну дійсність. Предметом навчальної дисципліни «Педагогіка» виступають зміст, форми та методи організації освітнього процесу в закладах освіти. Вона передбачає підготовку студентів до вступу до магістратури та майбутньої педагогічної діяльності.

Навчальна дисципліна складається з лекційних занять, в яких міститься цікава теоретична інформація про особливості організації освітнього процесу, наводяться приклади (результати досліджень, результати експериментів), надається велика кількість практичних порад, які студенти можуть застосовувати на практиці.

Комунікація з викладачем можлива і заохочуватиметься на навчальних заняттях, а також в межах консультацій з викладачем, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології і педагогіки.

Метою дисципліни є формування у студентів здатностей:

- використовувати набуті знання, вміння та навички для вирішення професійних завдань, виходячи з конкретних практичних ситуацій;
- реалізації освітніх програм у відповідності до стандартів вищої освіти;

- до відбору й доцільного використання педагогічного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів;
- виховання та інтелектуальному розвитку особистості студентів;
- самостійного засвоєння педагогічної літератури;
- критичної оцінки своїх занять.

Завданням дисципліни є формування таких результатів навчання:

1) знань про:

- основні принципи освіти в Україні;
- систему та структуру освіти України;
- психолого-дидактичну сутність пізнавальної діяльності;
- структуру та методи проведення різних навчальних занять;
- систему забезпечення якості та рекомендації щодо проведення контрольних заходів;
- сутність нових технологій навчання;
- особливості виховного процесу в закладах освіти;
- сутність педагогічної культури.

2) уміння:

- організовувати та аналізувати власну педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття;
- розробляти зміст навчальних занять та проводити структурування навчального матеріалу;
- забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки;
- визначати методи та засоби навчання та контролю;
- організувати та керувати пізнавальною діяльністю учнів та студентів, формувати у них критичне мислення та творчість;
- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці;
- здійснювати контроль і оцінку результатів та проводити корекцію процесу навчання.

В результаті засвоєння дисципліни студенти зможуть:

- знати сучасні теоретичні основи педагогіки, психології, психолого-педагогічні аспекти навчання та виховання;
- дотримуватись системи духовних, професійно-педагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей у власній педагогічній діяльності;
- навчально-виховній та організаційній діяльності;
- застосовувати набуті знання для власної педагогічної діяльності;
- мати навички знаходження, обробки, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни студенту бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: філософії, психології, історії тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими дисциплінами: «Психологія», «Соціальна робота», «Педагогіка вищої школи».

Дисципліна перебуває у певному зв'язку з іншими дисциплінами соціально-логіко-гуманітарного блоку, що створюють загальну світоглядну і методологічну основу для сприйняття студентами змісту пропонованої дисципліни.

Вивчення дисципліни дозволить ефективніше опанувати дисципліну магістерського рівня «Педагогіка вищої школи».

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні засади педагогіки

Тема 1.1. Вступ до педагогіки: предмет та завдання педагогіки

Тема 1.2. Історія розвитку педагогіки

Тема 1.3. Особливості розвитку педагогічної думки

Тема 1.4. Загальні закономірності розвитку людської особистості

Розділ 2. Теорія освіти і навчання

Тема 2.1. Система освіти в Україні

Тема 2.2. Загальна характеристика змісту освіти

Тема 2.3. Сутність і принципи навчання

Тема 2.4. Методи та засоби навчання

Тема 2.5. Педагогічні вимоги до перевірки та оцінювання знань, умінь та навичок учнів

Тема 2.6. Форми організації навчання

Розділ 3. Теорія виховання

Тема 3.1. Процес виховання: суть, зміст та принципи

Тема 3.2. Загальна характеристика методів виховання

Тема 3.3. Форми організації виховного процесу

Тема 3.4. Родинне та суспільне виховання

Розділ 4. Основи педагогічної майстерності

Тема 4.1. Педагог: професійна діяльність та особистість

Тема 4.2. Поняття про педагогічне спілкування

Тема 4.3. Поняття педагогічної культури

Тема 4.4. Педагогічні конфлікти

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1. Базова література

1. Варій, М. Й. Основи психології і педагогіки: навч. посібник: [рек. М-вомосвіти і науки України / М.Й. Варій, В.Л. Ортинський; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Центр навч. літ., 2009. – 375 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. К. : Академвидав. 2012. 616 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка: підруч., 3-те вид. перероб. та доп. Київ: Ліра-К.2016.608 с.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підручник. К. : Знання, 2007. 447 с.
5. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Кондор, 2009. 670 с.
6. Фіцула М. М. Педагогіка : навчальний посібник. Київ : «Академвидав», 2009. 560 с.
7. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Академвидав. 2006. 352 с.
8. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч.посібник. К., 2002

4.2. Допоміжна література:

1. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 568 с
2. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: Навч. посіб. К., 2005.
3. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки. Львів, 2009.
4. Лисенко А. В. Педагогіка вищої школи :навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 102с
5. Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д. Т. Історія української школи і педагогіки: навч. посібник. Київ : Знання, 2003. 452 с.
6. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2009. 656 с.
7. Психологія і педагогіка : конспект лекцій / уклад.: А. В. Ткаченко Н. М. Куліш (Атаманчук), Н. О. Сайко, О. Г. Штепа. Полтава : ПолтНТУ, 2006. 127 с.
8. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001
9. Хрестоматія з української педагогіки: навчально-методичний посібник / Упоряд. О.С. Березюк, О.М. Власенко; За ред. О.С. Березюк, О.М. Власенко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 338 с.
10. Українська педагогіка в персоналіях: у 2 кн. Навч. посібник / За ред. О. В. Сухомлинської. – К., 2005.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.1 Вступ до педагогіки: предмет та завдання педагогіки</p> <p>Предмет та об'єкт педагогіки. Загальні та конкретні завдання педагогіки. Основні педагогічні категорії: виховання, навчання, освіта, педагогічний процес, розвиток, формування.</p> <p>Система педагогічних наук: загальна педагогіка, вікова педагогіка, історія педагогіки, соціальна педагогіка, корекційна педагогіка, професійна педагогіка, педагогіка вищої школи, методики викладання окремих предметів, тощо.</p> <p>Міжпредметні зв'язки педагогіки. Зв'язок педагогіки з філософськими науками. Зв'язок педагогіки з соціологією. Зв'язок педагогіки з психологією. Зв'язок педагогіки з технічними науками.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати об'єкт та предмет педагогіки. 2. Розкрити основні категорії педагогіки. 3. Проаналізувати зв'язок педагогіки з іншими науками.
2	<p>Тема 1.2. Історія розвитку педагогіки</p> <p>Період донаукової педагогічної творчості. Зародження педагогічних ідей в первісному суспільстві. Перші школи в стародавньому Єгипті. Виховні системи Стародавньої Греції: Спартанська та Афіньська. Педагогічні ідеї Сократа, Платона та Аристотеля. Типи виховання і освіти в епоху Середньовіччя. Розвиток університетської освіти в епоху Середньовіччя.</p> <p>Розвиток класичної педагогічної теорії. Вчення Я.А.Коменського. Погляди вчених Нового Часу: Дж. Локк, Й.Ф. Герберт, Й.Г. Песталоцці, Д.Дідро та ін.</p> <p>Особливості розвитку педагогіки в Україні. Братські школи. Києво-Могилянська академія. Видатні українські педагоги.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати особливості розвитку донаукової педагогічної думки. 2. Проаналізувати розвиток класичної педагогічної теорії.. 3. Охарактеризувати особливості розвитку педагогічної думки в Україні.
3	<p>Тема 1.3. Особливості розвитку педагогічної думки</p> <p>Основні етапи розвитку педагогіки та освіти: народна педагогіка, козацька педагогіка, духовна педагогіка, світська педагогіка.</p> <p>Характеристика освітніх парадигм ХХ ст. Авторитарна освітня парадигма та її особливості. Технократична освітня парадигма та її особливості. Гуманістична освітня парадигма та її особливості.</p> <p>Напрямки та течії зарубіжної педагогіки. Філософський напрямок: неопозитивізм, екзистенціалізм, неотомізм. Психолого-педагогічний напрямок у педагогіці. Соціальний напрямок у педагогіці.</p> <p>Тлумачення педагогічного процесу у сучасній педагогіці. Організація педагогічного процесу. Закономірності та протиріччя педагогічного процесу.</p> <p>Завдання на СРС:</p>

	<p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити основні етапи розвитку педагогіки та освіти. 2. Охарактеризувати основні освітні парадигми. 3. Проаналізувати напрямки зарубіжної педагогіки.
4	<p>Тема 1.4. Загальні закономірності розвитку людської особистості</p> <p>Поняття «розвиток» у педагогічній науці. Розмежування понять «індивід», «особистість», «індивідуальність».</p> <p>Основні чинники розвитку особистості: внутрішні та зовнішні. Активна діяльність особистості як чинник її розвитку. Концепції розвитку особистості.</p> <p>Основні закономірності та рушійні сили розвитку особистості.</p> <p>Періодизація вікового розвитку людини: вікові межі кожного періоду, соціальна ситуація розвитку, тип провідної діяльності та новоутворення.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». 2. Проаналізувати основні чинники розвитку особистості. 3. Перерахувати основні етапи розвитку людини.
5	<p>Тема 2.1. Система освіти в Україні</p> <p>Поняття про систему освіти України. Принципи функціонування системи освіти в Україні. Структура системи освіти в Україні.</p> <p>Дошкільні навчальні заклади, їх мета та завдання.</p> <p>Загальна середня освіта та її завдання. Рівні загальної середньої освіти: початковий, основний, старший. Ступені шкіл. Типи загальноосвітніх навчальних закладів.</p> <p>Позашкільна освіта та її завдання. Напрямки позашкільної освіти.</p> <p>Професійна освіта. Професійно-технічна освіта. Вища освіта. Класифікація вищих навчальних закладів. Освітньо-кваліфікаційні рівні. Поняття про наукові ступені та вчені звання.</p> <p>Післядипломна освіта.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні принципи функціонування освіти в Україні. 2. Дайте характеристику системі освіти України. 3. Перерахуйте заклади післядипломної освіти.
6	<p>Тема 2.2. Загальна характеристика змісту освіти</p> <p>Поняття про зміст освіти. Рівні формування змісту освіти. Підходи до визначення змісту освіти. Теорія формальної освіти (Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо, Й.-Г. Песталоцці та ін.). Теорія матеріальної освіти (Г.Спенсер). Педоцентрична теорія (Дж. Д'юї). Сучасні концепції змісту освіти (І.Лернер). Компоненти змісту освіти.</p> <p>Компетентнісний підхід до освіти. Поняття «компетентність» та «компетенція». Ключові компетентності.</p> <p>Напрямки реформування системи освіти.</p> <p>Державний галузевий стандарт освіти. Державні нормативні документи, що відображають зміст освіти: навчальний план, навчальна програма, підручники, посібники і т.д.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте поняття «зміст освіти». 2. Дайте визначення поняттю «державний галузевий стандарт освіти»

	3.Охарактеризуйте нормативні документи, що відображають зміст освіти.
7	<p>Тема 2.3. Сутність і принципи навчання.</p> <p>Дидактика як галузь педагогіки: предмет, завдання, основні категорії. Загальна характеристика навчального процесу. Складові системи навчального процесу. Функції навчального процесу. Сучасні дидактичні системи. Асоціативно-рефлекторна концепція навчання (АРК). Теорія поетапного формування розумових дій (ПФРД). Теорія проблемного навчання. Теорія програмованого навчання. Концепція особистісно-орієнтованого навчання. Основні закономірності навчання: об'єктивні та суб'єктивні. Характеристика принципів навчання: принцип практичної спрямованості, принцип системності і послідовності навчання, принцип доступності викладання, принцип наочності, принцип активності, принцип поєднання колективних та індивідуальних форм навчання, принцип міцності засвоєння знань, умінь та навичок, тощо.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте предмет та завдання дидактики. 2. Охарактеризуйте функції навчального процесу. 3. Проаналізуйте принципи навчання.
8	<p>Тема 2.4. Методи та засоби навчання</p> <p>Поняття про методи навчання та їх систему. Підходи до класифікації методів навчання: за джерелами передачі і характером сприймання інформації, за основними дидактичними завданнями, за характером пізнавальної діяльності. Методи усного викладення навчального матеріалу: розповідь, пояснення, інструкція, лекція. Методи обговорення матеріалу, що вивчається: бесіда, аудиторно-групове заняття, семінар. Метод демонстрації: особистий показ дій, показ техніки, показ кінофільмів та телепередач, показ дій учнів, демонстрація звукозапису та ін. Метод вправ. Метод лабораторних робіт. Метод дослідних робіт. Метод графічних робіт. Педагогічні умови ефективності методів навчання. Засоби навчання: матеріальні та ідеальні.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте класифікації методів навчання. 2. Дайте характеристику засобам навчання.
9	<p>Тема 2.5. Педагогічні вимоги до перевірки та оцінювання знань, умінь та навичок учнів</p> <p>Контроль і оцінка як педагогічні категорії. Поняття та функції контролю. Принципи перевірки знань. Завдання контролю. Об'єкт та предмет контролю. Вимоги до контролю. Види контролю: попередній, поточний, періодичний, рубіжний, підсумковий, семестровий. Завдання, цілі та функції кожного з видів контролю. Форми організації контролю: індивідуальний, груповий та фронтальний контроль. Методи контролю та перевірки: письмовий контроль, графічна контрольна робота, практичне вирішення контрольних завдань, тести програмований контроль, тощо. Поняття «оцінка» та «еталонні уявлення». Етапи проведення оцінювання. Моделі оцінювання: модель співставлення, модель норми та модель розвитку. Фактор суб'єктивізму при оцінюванні. Шляхи подолання формалізму в оцінці результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.</p> <p>Завдання на СРС:</p>

	<p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття та функції контролю. 2. Опишіть вимоги до контролю. 3. Проаналізуйте види контролю.
10	<p>Тема 2. 6. Форми організації навчання</p> <p>Поняття про форми організації навчання. Організаційні форми навчання: індивідуальні та колективні. Індивідуальні форми навчання: самостійна робота, дипломна робота, курсова робота. Колективні форми навчання: урок, семінар, лекція, факультатив, екскурсія.</p> <p>Різновиди форм організації навчального процесу. Індивідуальне навчання. Індивідуально-групове навчання. Класно-урочна система навчання. Белл-ланкастерська система навчання. Батавська система навчання. Майгеймська форма вибіркового навчання. Дальтон-план. План Трампа. Бригадно-лабораторна форма навчання. Комплексний метод навчання.</p> <p>Урок, як основна форма навчання. Організаційні ознаки класно-урочної системи навчання в Україні. Класифікація уроків. Структура уроку. Форми роботи на уроці. Вимоги до проведення уроку.</p> <p>Позаурочні форми навчання: лекція, семінар, факультатив, екскурсія, домашня робота, дослідна робота, предметні гуртки.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте індивідуальні та колективні форми навчання. 2. Охарактеризуйте поняття «урок» та опишіть основні його види. 3. Охарактеризуйте основні позаурочні форми навчання.
11	<p>Тема 3.1. Процес виховання: суть, зміст та принципи</p> <p>Педагогічна характеристика процесу виховання. Структура процесу виховання. Функції виховання. Суперечності процесу виховання. Фактори, що впливають на процес виховання.</p> <p>Основні напрямки виховання: трудове, національне, екологічне, соціально-правове, економічне, фізичне, статеve, естетичне, моральне, розумове. Закономірності та принципи виховання.</p> <p>Основні принципи виховання.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття «виховання» та його функції. 2. Дайте визначення основним напрямкам виховання.
12	<p>Тема 3.2. Загальна характеристика методів виховання</p> <p>Поняття про методи та прийоми виховання. Умови і фактори, що визначають вибір методів навчання. Класифікація методів виховання: за характером, за результатами, за спрямованістю.</p> <p>Методи формування свідомості особистості або методи переконань: етична бесіда, діалог, диспут, приклад.</p> <p>Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки: тренування, привчання, педагогічна вимога (вимога-порада, вимога-прохання, вимога-натяк, вимога-схвалення), ситуації вільного вибору, ігровий метод.</p> <p>Методи стимулювання: заохочення, покарання, змагання.</p> <p>Вимоги до методів виховання.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте класифікацію методів виховання. 2. Перерахуйте методи формування свідомості особистості. 3. Опишіть методи стимулювання.

13	<p>Тема 3.3. Форми організації виховного процесу</p> <p>Загальна характеристика форм виховання та їх класифікація. Поняття про виховну справу та виховний захід. Підходи до виховної справи. Етапи виховної справи.</p> <p>Типи форм виховної роботи: показ-комунікація, показ-демонстрація, показ-ритуал, демонстрація, спільні діяння, розваги-комунікації, подорожі-демонстрації, подорожі-досліди. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи.</p> <p>Основні дії педагога при організації виховного процесу. Складові організації педагогічного процесу. Джерела визначення мети виховного процесу. Рекомендації щодо планування виховного процесу. Вибір форм виховання.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте поняття «виховна справа». 2. Опишіть форми організації виховної роботи.
14	<p>Тема 3.4. Родинне та суспільне виховання</p> <p>Поняття про сім'ю. Функції сім'ї. Мета та зміст родинного виховання. Складові компоненти родинного виховання. Методи сімейного виховання. Правові основи сімейного виховання. Взаємодія школи і сім'ї у виховному процесі.</p> <p>Поняття про суспільне виховання. Поняття соціальної роботи. Сфери соціальної роботи. Поняття про соціальну профілактику, соціальну допомогу, соціальний патронаж та соціальну реабілітацію.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте зміст родинного виховання. 2. Опишіть поняття суспільного виховання. 3. Проаналізуйте взаємодію школи та сім'ї у виховному процесі.
15	<p>Тема 4.1. Педагог: професійна діяльність та особистість</p> <p>Сутність педагогічної діяльності. Основні види педагогічної діяльності: викладання та виховання. Суб'єкт та об'єкт педагогічної діяльності. Результат педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності. Функції діяльності педагога: діагностична, орієнтаційно-прогностична, конструктивно-проектувальна, організаторська, інформаційно-пояснювальна, комунікативно-стимуляційна, аналітико-оцінна, дослідно-творча.</p> <p>Педагог демократичної школи. Професійно значимі якості педагога: домінантні та периферійні. Негативні якості педагога та професійні протипоказання.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні види педагогічної діяльності. 2. Проаналізуйте професійно значимі якості педагога.
16	<p>Тема 4.2. Поняття про педагогічне спілкування</p> <p>Поняття про педагогічне спілкування. Поняття про культуру педагогічного спілкування. Функції педагогічного спілкування: пізнання особистості, обмін інформацією; організація діяльності, обмін ролями, співпереживання, самоутвердження, регулювання спільної діяльності, спонукання особистості до дій, тощо. Етапи педагогічного спілкування: моделювання, початковий етап, керівництво спілкуванням, аналіз результатів спілкування.</p> <p>Стилі педагогічного спілкування: авторитарний, ліберальний, демократичний.</p> <p>Комунікативність педагога. Розвиток комунікативних здібностей. Ораторське мистецтво педагога.</p>

	<p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття культури педагогічного спілкування. 2. Опишіть стилі педагогічного спілкування. 3. Охарактеризуйте особливості розвитку комунікативних здібностей.
17	<p>Тема 4.3. Поняття педагогічної культури</p> <p>Поняття про педагогічну культуру. Складові педагогічної культури. Педагогічна спрямованість. Основні типи педагогічної спрямованості: дійсно педагогічна, формально педагогічна, удавано педагогічна. Гуманістична спрямованість педагога. Психолого-педагогічна ерудиція. Моральні якості педагога. Професійно важливі якості педагога. Самовдосконалення педагога. Загальна характеристика педагогічного такту. Показники високого рівня сформованості педагогічної культури</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте складові педагогічної культури. 2. Опишіть в чому полягає сутність педагогічного такту.
18	<p>Тема 4.4. Педагогічні конфлікти</p> <p>Поняття педагогічного конфлікту. Ознаки педагогічного конфлікту. Форми конфліктної поведінки. Стадії розвитку конфлікту. Стратегії поведінки в конфлікті: співробітництво, компроміс, уникнення, суперництво, пристосування. Правила застосування стратегій вирішення педагогічних конфліктів. Загальні способи запобігання конфлікту. Умови вирішення педагогічних конфліктів.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>I. Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть в чому полягає сутність педагогічного конфлікту. 2. Охарактеризуйте стратегії поведінки у педагогічному конфлікті.

Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

сформувати у студентів: розуміння теоретичного матеріалу; вміння формувати самостійні судження, відстоювати власні погляди, аргументуючи їх на основі наукових фактів; уміння та навички самостійної роботи з підготовки до безпосередньої участі в семінарі-обговоренні.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.1. Вступ до педагогіки: предмет та завдання педагогіки</p> <p>Мета: систематизувати та закріпити знання студентів про предмет, об'єкт та завдання педагогіки, а також її міждисциплінарні зв'язки.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогіка як наука: предмет, об'єкт та завдання. 2. Основні педагогічні категорії: навчання, виховання, розвиток, формування, знання, уміння, навички, освіта. 3. Зв'язок педагогіки з іншими науками. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити сутність основних педагогічних категорій. 2. Проаналізувати зв'язок педагогіки з іншими науками.
2	<p>Тема 1.2. Історія розвитку педагогіки</p> <p>Мета: закріпити та поглибити знання студентів про історію розвитку педагогічної думки закордоном та в Україні.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості виховання на етапі первісного суспільства. 2. Виховання та навчання в Стародавньому Єгипті. 3. Виховання і навчання в державах Стародавньої Греції. 4. Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в епоху Середньовіччя. 5. Розвиток класичної педагогічної теорії. 6. Розвиток педагогіки в Україні. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати особливості розвитку донаукової педагогічної думки. 2. Проаналізувати розвиток класичної педагогічної теорії.. 3. Охарактеризувати особливості розвитку педагогічної думки в Україні.
3	<p>Тема 1.3. Особливості розвитку педагогічної думки</p> <p>Мета: закріпити та поглибити знання студентів щодо основних теоретичних положень існуючих наукових педагогічних теорій, а також щодо сучасного погляду на педагогічний процес.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етапи розвитку педагогіки та освіти. 2. Освітні парадигми: авторитарна, технократична та гуманістична. 3. Напрямки розвитку педагогічних ідей: філософський, психолого-педагогічний та соціальний. 4. Педагогічний процес: етапи, закономірності, протиріччя. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити основні етапи розвитку педагогіки та освіти. 2. Охарактеризувати основні освітні парадигми. 3. Проаналізувати напрямки зарубіжної педагогіки.

4	<p>Тема 1.4. Загальні закономірності розвитку людської особистості</p> <p>Мета: закріпити та поглибити знання студентів щодо ключових моментів розвитку людини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «розвиток» у педагогічній науці. Основні закономірності та рушійні сили розвитку. 2. Розмежування понять «індивід», «особистість» та «індивідуальність». 3. Структура особистості. 4. Основні чинники розвитку особистості. 5. Вікова періодизація розвитку людини. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». 2. Проаналізувати основні чинники розвитку особистості. 3. Перерахувати основні етапи розвитку людини.
5	<p>Тема 2.1. Система освіти в Україні</p> <p>Мета: систематизувати та закріпити знання студентів про систему освіти в Україні.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система освіти в Україні та принципи її функціонування. 2. Структура системи освіти в Україні: <ul style="list-style-type: none"> • дошкільна освіта; • загальна середня освіта; • позашкільна освіта; • професійна освіта; • самоосвіта. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні принципи функціонування освіти в Україні. 2. Дайте характеристику системі освіти України.
6	<p>Тема 2.2. Загальна характеристика змісту освіти</p> <p>Мета: систематизувати та закріпити знання студентів про поняття змісту освіти та його характеристику.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підходи до визначення змісту освіти в історії дидактики. 2. Зміст освіти та його компоненти. 3. Компетентісний підхід до формування змісту освіти. 4. Державний галузевий стандарт освіти. 5. Нормативно-правові документи, в яких відображається зміст освіти. 6. Сучасні тенденції вдосконалення освіти в умовах оновлення суспільства. 7. Зміст освіти закордоном. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте поняття «зміст освіти». 2. Проаналізуйте основні підходи до визначення змісту освіти в історії дидактики. 3. Дайте визначення поняттю «державний галузевий стандарт освіти». 4. Охарактеризуйте нормативні документи, що відображають зміст освіти.

7	<p>Тема 2.3. Сутність і принципи навчання</p> <p>Мета: систематизувати та закріпити знання студентів про сутність навчання та його принципи.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, предмет та завдання дидактики. Основні поняття дидактики. 2. Загальна характеристика навчального процесу та його основні функції. 3. Концепції та теорії навчального процесу: <ul style="list-style-type: none"> • Асоціативно-рефлекторна концепція навчання; • Теорія поетапного формування розумових дій; • Теорія проблемного навчання; • Теорія програмованого навчання; • Теорія особистісно-орієнтованого навчання. 4. Характеристика принципів навчання. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте предмет та завдання дидактики. 2. Опишіть основні концепції та теорії навчання. 3. Проаналізуйте принципи навчання.
8	<p>Тема 2.4. Методи та засоби навчання</p> <p>Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо методів та засобів навчальної діяльності.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «метод навчання». Класифікація методів навчання. 2. Методи організації та самоорганізації навчальної діяльності. 3. Методи стимулювання і мотивації учіння. 4. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. 5. Бінарні методи навчання. 6. Фактори, що впливають на вибір методів навчання. 7. Загальна характеристика засобів навчання. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте класифікації методів навчання. 2. Дайте характеристику засобам навчання.
9	<p>Тема 2.5. Педагогічні вимоги до перевірки та оцінювання знань, умінь та навичок учнів</p> <p>Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо контролю та оцінювання знань, умінь та навичок.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контроль в педагогічній науці: об'єкт та предмет контролю, основні завдання та функції. 2. Принципи перевірки навчально-пізнавальної діяльності учня. 3. Вимоги до контролю. 4. Характеристика методів контролю та перевірки. 5. Поняття оцінки. Етапи процедури оцінювання. Проблема суб'єктивного фактору під час оцінювання. Шляхи подолання формалізму в оцінці.

	<p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття та функції контролю. 2. Опишіть вимоги до контролю. 3. Проаналізуйте види контролю.
10	<p>Тема 2.6. Форми організації навчання</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про форми організації навчання.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про форму організації навчання. Різновиди форм організації навчального процесу. 2. Поняття «урок». Типи уроків. 3. Форми організації роботи на уроці. 4. Позаурочні форми навчання: <ul style="list-style-type: none"> • лекція; • семінар; • факультатив; • екскурсії; • предметні гуртки; • домашня робота. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте індивідуальні та колективні форми навчання. 2. Охарактеризуйте поняття «урок» та опишіть основні його види. 3. Охарактеризуйте основні позаурочні форми навчання.
11	<p>Тема 3.1. Процес виховання: суть, зміст та принципи</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про характеристику процесу виховання та його основні принципи.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічна характеристика процесу виховання та його функції. 2. Характеристика основних напрямків виховання: <ul style="list-style-type: none"> • трудове виховання; • національне виховання; • економічне виховання; • соціально-правове виховання; • екологічне виховання; • фізичне виховання; • моральне виховання; • розумове виховання; • естетичне виховання; • статеве виховання. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття «виховання» та його функції. 2. Дайте визначення основним напрямкам виховання.
12	<p>Тема 3.2. Загальна характеристика методів виховання</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про методи виховання.</p>

	<p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика понять «метод», «прийом», «засіб» виховання. Умови і фактори ефективності вибору методів виховання. 2. Класифікація методів виховання: <ul style="list-style-type: none"> • методи формування свідомості особистості; • методи організації діяльності і формування досвіду громадської поведінки. • методи стимулювання. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте класифікацію методів виховання. 2. Перерахуйте методи формування свідомості особистості. 3. Опишіть методи стимулювання.
13	<p>Тема 3.3. Форми організації виховного процесу</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про форми організації виховного процесу.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика форм виховання. 2. Класифікація форм виховання. 3. Дії педагога при організації виховного процесу. 4. Вибір форм виховання. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні форми виховного процесу. 2. Проаналізуйте від чого залежить вибір форм виховання.
14	<p>Тема 3.4. Родинне та суспільне виховання</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про особливості родинного та суспільного виховання, взаємодію навчального закладу і сім'ї.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сім'я як специфічна педагогічна система. 2. Сімейне виховання в різні періоди розвитку суспільства. 3. Правові основи сімейного виховання. 4. Взаємодія школи і сім'ї у вихованні дітей та молоді. 5. Суспільне виховання. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте зміст родинного виховання. 2. Опишіть поняття суспільного виховання. 3. Проаналізуйте взаємодію школи та сім'ї у виховному процесі.
15	<p>Тема 4.1 Педагог: професійна діяльність та особистість</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про професію педагога.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть і структура педагогічної діяльності вчителя. 2. Функції педагогічної діяльності. 3. Імідж сучасного вчителя.

	<p>4. Професійно значимі та професіно небажані якості педагога.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <p>1.Охарактеризуйте основні види педагогічної діяльності. 2.Проаналізуйте професійно значимі якості педагога.</p>
16	<p>Тема 4.2 Поняття про педагогічне спілкування</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про особливості педагогічного спілкування.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про педагогічне спілкування. 2. Поняття про культуру педагогічного спілкування. 3. Стилi педагогічного спілкування. 4. Особливості розвитку комунікативних здібностей. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття культури педагогічного спілкування. 2. Опишіть стилі педагогічного спілкування. 3. Охарактеризуйте особливості розвитку комунікативних здібностей.
17	<p>Тема 4.3 Поняття педагогічної культури</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про основні складові педагогічної культури.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про педагогічну культуру та її складові. 2. Характеристика педагогічної спрямованості педагога. 3. Характеристика моральних якостей педагога. 4. Самовдосконалення педагога, як основа його розвитку. 5. Характеристика педагогічного такту. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте складові педагогічної культури. 2. Опишіть в чому полягає сутність педагогічного такту.
18	<p>Тема 4.4 Педагогічні конфлікти</p> <p>Мета: поглибити знання студентів про особливості виникнення та вирішення педагогічних конфліктів.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика педагогічного конфлікту. 2. Класифікація педагогічних конфліктів. 3. Стратегії поведінки у педагогічних конфліктах. 4. Способи врегулювання конфліктів у педагогічній взаємодії. <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть в чому полягає сутність педагогічного конфлікту.

	- Охарактеризуйте стратегії поведінки у педагогічному конфлікті. - Проаналізуйте переваги та недоліки різних стратегій поведінки у педагогічному конфлікті.

6. Самостійна робота студента

Студенти самостійно опрацьовують питання:

Тема 4.3 Поняття педагогічної культури

Поняття про педагогічну культуру та її складові. Характеристика педагогічної спрямованості педагога. Характеристика моральних якостей педагога. Самовдосконалення педагога, як основа його розвитку. Характеристика педагогічного такту.

Тема 4.4 Педагогічні конфлікти

Загальна характеристика педагогічного конфлікту. Класифікація педагогічних конфліктів. Стратегії поведінки у педагогічних конфліктах. Способи врегулювання конфліктів у педагогічній взаємодії.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При викладанні навчальної дисципліни «Педагогіка» семестровий рейтинг студента формують: робота на семінарських заняттях і вчасна здача відповідей на тестові завдання модульної контрольної роботи. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Відвідуваність і виконання завдань

Відвідування лекційних занять не оцінюється але є бажаним, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь студента на семінарських заняттях є обов'язковою. Рейтинг студента значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на семінарських заняттях. Кожне пропущене семінарське заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг з дисципліни. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі завдання. Контроль знань (розуміння) студентом пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій, доступним на сайті кафедри психології і педагогіки. Студент, який виконає відповідні завдання (відповідь на питання) отримуватиме відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей (виконання завдання).

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни, доступною з особистого кабінету студента в системі «Кампус» або на сайті кафедри психології і педагогіки.

Студент на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто.

Використання ноутбуків, смартфонів (та інших подібних засобів) для розваги чи спілкування під час заняття не варто. Відповідати на питання викладача, читаючи з екрану смартфона, ноутбуку чи з підручника не варто також. Це характеризує рівень підготовки студента не з кращого боку.

Форми роботи

Лекції, семінарські заняття. Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі (силабусі) дисципліни. Вітаються питання від студентів до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим студентам або загалом аудиторії. Допускається діалог між студентами і викладачем на лекції.

На семінарських заняттях студенти фокусують свою увагу на засвоєнні, узагальненні та систематизації знань з педагогіки, базових педагогічних категорій, структури та змісту освітнього процесу, методів, форм навчання та викладання, основ педагогічної майстерності.

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагіату https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: [опитування за темою заняття, модульна контрольна робота](#).

Календарний контроль: [проводиться двічі на семестр як моніторинг виконання студентами індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу](#).

Семестровий контроль: [залік](#)

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

1) відповіді та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на семінарських заняттях;

2) написання модульної контрольної роботи.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на семінарських заняттях:

Максимальна кількість балів складає 54 (максимальна кількість балів на 1 занятті – 3):

активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших аспірантів у процесі дискусії	3 б.
активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	1-2 б.
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування, відсутність відповіді, ухилення від участі у семінарському занятті	0 б.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на проведених семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу студента. Належна підготовка студента до семінарського заняття займатиме в середньому 1-1,5 години.

Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті, але конкретна підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях виставляється викладачем під час першого і другого

етапу проміжної атестації – на восьмому і чотирнадцятому тижнях навчання відповідно. Рейтинг студента станом на 8-й тиждень (за результатами роботи на 4 семінарських заняттях) і 14-й тиждень (за результатами роботи на наступних 7-8 семінарських заняттях) навчання повідомляється студенту на занятті чи в особистому кабінеті електронного кампусу.

2. Складання модульної контрольної роботи

На 15-16 тижні семестру студенти виконують модульну контрольну роботу. МКР виконується на лекційному занятті, тривалість МКР – 45 хвилин. Модульна контрольна робота містить 46 тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача студента – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку студента) та позначити його у будь-який зручний спосіб.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Максимальна кількість балів складає 46 (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

Тестове завдання виконане правильно (кожне з 46)	1
Тестове завдання виконане не правильно (кожне з 46)	0

Умови допуску до семестрового контролю: студенти, які не виконали всіх передбачених силабусом завдань не допускаються до заліку.

Семестровий контроль:

Студенти, які набрали протягом семестру **60 і більше балів** мають можливості:

а) отримати залікову оцінку (залік) відповідно до набраного рейтингу (рейтингові бали переводяться до оцінки згідно із таблицею та заносяться до відомості семестрового контролю);

б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки (при цьому попередній рейтинг студента з дисципліни скасовується і він отримує оцінку тільки за результатами залікової контрольної роботи).

Студенти, які набрали протягом семестру менше **60 балів, але виконали умови допуску**, виконують залікову контрольну роботу.

Залікова контрольна робота складається зі 100 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни та виконується письмово.

Залікова контрольна робота проводиться за допомогою гугл-тестів, доступ до ЗКР надається студентам лише під час проведення заліку. Тривалість ЗКР – 90 хвилин. Залікова контрольна робота містить 100 тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача студента – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку студента) та позначити його у будь-який зручний спосіб.

Максимальна кількість балів складає 100 (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

Тестове завдання виконане правильно (кожне з 100)	1
Тестове завдання виконане не правильно (кожне з 100)	0

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації студентам

Працюючи на лекції студенту варто конспектувати основні поняття, ознаки, класифікації, визначення, про які розповідатиме викладач. Якщо студент буде уважно слухати, фіксувати відповідний матеріал, потім прочитає цей текст, застосує його при підготовці до семінарського заняття. Якщо після цього студент презентує свою обґрунтовану позицію (думку), критично оцінить позиції (думки) інших студентів, ставитиме питання викладачу та студентам – обсяг засвоєного ним навчального матеріалу і глибина його розуміння збільшуватиметься в рази.

Готуючись до семінарського заняття студент має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, бажано ознайомитись з додатковою навчальною літературою. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж студент не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо студент не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи студента і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачем кафедри психології і педагогіки Уманець Анною Олександрівною

Ухвалено кафедрою психології і педагогіки (протокол № 6 від 22.12.2021 р.)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 3 від 27.01.2022 р.)

Орієнтовні питання до залікової контрольної роботи

1. Охарактеризувати об'єкт та предмет педагогіки.
2. Розкрити сутність основних педагогічних категорій.
3. Проаналізувати зв'язок педагогіки з іншими науками.
4. Охарактеризувати особливості розвитку донаукової педагогічної думки.
5. Проаналізувати розвиток класичної педагогічної теорії.
6. Охарактеризувати особливості розвитку педагогічної думки в Україні.
7. Розкрити основні етапи розвитку педагогіки та освіти.
8. Охарактеризувати основні освітні парадигми: авторитарну, технократичну та гуманістичну.
9. Проаналізувати напрямки зарубіжної педагогіки.
10. Охарактеризувати поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність».
11. Проаналізувати основні чинники розвитку особистості.
12. Перерахувати основні вікові етапи розвитку людини.
13. Охарактеризуйте основні принципи функціонування освіти в Україні.
14. Дайте характеристику системі освіти України.
15. Проаналізуйте поняття «зміст освіти».
16. Дайте визначення поняттю «державний галузевий стандарт освіти».
17. Охарактеризуйте нормативні документи, що відображають зміст освіти.
18. Охарактеризуйте предмет та завдання дидактики.
19. Охарактеризуйте функції навчального процесу.
20. Проаналізуйте принципи навчання.
21. Проаналізуйте класифікації методів навчання.
22. Дайте характеристику засобам навчання.
23. Охарактеризуйте поняття та функції контролю.
24. Опишіть вимоги до контролю.
25. Проаналізуйте види контролю.
26. Проаналізуйте індивідуальні та колективні форми навчання.
27. Охарактеризуйте поняття «урок» та опишіть основні його види.
28. Охарактеризуйте основні позаурочні форми навчання.
29. Охарактеризуйте поняття «виховання» та його функції.
30. Дайте визначення основним напрямкам виховання.
31. Охарактеризуйте класифікацію методів виховання.
32. Перерахуйте методи формування свідомості особистості.
33. Опишіть методи стимулювання.
34. Проаналізуйте поняття «виховна справа».
35. Опишіть форми організації виховної роботи.
36. Охарактеризуйте зміст родинного виховання.
37. Опишіть поняття суспільного виховання.
38. Проаналізуйте взаємодію школи та сім'ї у виховному процесі.
39. Охарактеризуйте основні види педагогічної діяльності.
40. Охарактеризуйте функції педагога.
41. Проаналізуйте професійно значимі якості педагога.
42. Охарактеризуйте поняття культури педагогічного спілкування.
43. Опишіть стилі педагогічного спілкування.
44. Охарактеризуйте особливості розвитку комунікативних здібностей.
45. Охарактеризуйте складові педагогічної культури.
46. Опишіть в чому полягає сутність педагогічного такту.
47. Опишіть в чому полягає сутність педагогічного конфлікту.
48. Охарактеризуйте стратегії поведінки у педагогічному конфлікті.
49. Проаналізуйте переваги та недоліки різних стратегій поведінки у педагогічному конфлікті.
50. Опишіть способи врегулювання конфліктів у педагогічній взаємодії.